

АКТ
ЛІСОПАТОЛОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ
ПО ДУБЕНЬСЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВУ
ФІЛІЇ «ПОЛІСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ УКРАЇНИ»

«03» Березня 2026

м. Дубно Дубенський район
Рівненської області

На звернення Дубенського надлісництва, Філії «Поліський лісовий офіс», ДП «Ліси України» (далі – надлісництва), №2184/34.4.1-2026 від 23.02.2026 року завідувачем сектору моніторингу стану лісових насаджень філії “Рівнелісозахист” ДСЛП “Київлісозахист” Михайлом ЛЕГКОБИТОМ, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії “Рівнелісозахист” ДСЛП “Київлісозахист” Русланом МАЦЕЛИКОМ, начальником відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Володимиром КАСЯНЧУКОМ, помічником начальника Дубенського надлісництва Олександром ЦЕЛЮХОМ, провідним інженером охорони та захисту лісу філії "Поліський лісовий офіс", ДП "Ліси України" Юрієм БОНЯКОМ, інженером охорони та захисту лісу філії "Поліський лісовий офіс", ДП "Ліси України" Ігорем СЕМЕНЧУКОМ та посадових осіб лісництв Дубенського надлісництва: лісничий Соснівського лісництва Василь ОСТАПЧУК, в.о.лісничого Смизького лісництва Віталій БОНДАРЧУК, лісничий Бушанського лісництва Роман КЛЕК, лісничий Мартинівського лісництва Віталій БОНДАРЧУК, лісничий Любомирського лісництва Василь ПЕТРОНЮК, в.о. лісничий Майданського лісництва Василь ПЕТРОНЮК, лісничий Мирогощанського лісництва Андрій ЛІЩИНА, лісничий Верхівського лісництва Олег ЄМЕЛЬЯНОВ, лісничий Новомалинського лісництва Сергій КРИКАВСЬКИЙ, лісничий Мостівського лісництва Олександр СВИРИДЮК, лісничий Крупецького лісництва Олександр МАТЮШОК, в.о. лісничого Радивилівського лісництва Андрій ГРИЦАЙЧУК, проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень по Дубенському надлісництву, що потребують заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік, у відповідності до пункту 3 , «Санітарних правилах в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555, (далі – СПЛУ).

- Коротка таксаційна характеристика вказана згідно, матеріалів базового лісовпорядкування 2019 року, станом на 01.01.2020 року по ДП «Острозьке лісове господарство»;
- Коротка таксаційна характеристика вказана згідно, матеріалів базового лісовпорядкування 2019 року, станом на 01.01.2020 року по ДП «Дубенське лісове господарство»;
- У відповідності до пункту 5 абзац 10 СПЛУ, повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень представлено;

- Лісопатологічне обстеження, проводилося спеціалістами філії “Рівнелісозахист” ДСЛП “Київлісозахист” було проведене: 26-27.02.2026 року та 02-03.02.2026 року;

Насадження обстежені на загальній площі – 421,1 гектара, що зазначені в лісопатологічному журналі:

Лісництво (с/рочище)	Номер с/рочища	Номер вилучу	Площа вилучу, гектарів	Номер вилучу	Площа обстежу	Коротка таксономічна характеристика насаджень (загальні дані за всі роки, за виключенням років, в яких проводилося обстеження)										Вид заподіяної шкоди	Причини призначення замірів	Органічний запас деревини, що підлягає вилученню, м ³ на 1 га	Інтенсивність ураження, %	Ступінь ураження
						склад	вис. росли	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревини, куб метрів на 1 га	Категорія заповненості							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Любомирське	16	7	1.6		1.6	10С3+ЯЛГ	71	0.70	1	25	32	380	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Любомирське	36	4	0.4		0.4	10С3	68	0.50	1	24	28	260	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	17	середня		
Любомирське	29	1	1.2		1.2	7ДЗ3СЗ	105	0.60	2	25	36	300	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	35	12	середня		
Любомирське	78	1	0.8		0.8	10С3+ДЗ	66	0.90	1А	25	28	450	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	9	слабка		
Любомирське	39	23	1.4		1.4	10С3+БП+ОС	70	0.80	1	23	28	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Любомирське	77	21	2.8		2.8	10С3	66	0.70	1	23	28	350	3	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	13	середня		
Любомирське	100	13	2.7		2.7	10С3+БП	70	0.80	1	24	26	440	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня		
Любомирське	100	21	0.6		0.6	10С3	64	0.90	1	23	26	450	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня		
Любомирське	63	18	3.1		3.1	8С32ДЗ+ВЛЧ	85	0.70	1	25	36	320	3	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня		
Соснівське	119	2	35.0	(1)	5.0	10С3+БП+ДЗ	66	0.80	1	23	28	370	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Соснівське	43	1	29.0	(1)	7.0	10С3+БП	70	0.70	1	22	30	310	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	15	середня		
Соснівське	121	17	10.5	(1)	5.0	9С31БП+ДЗ	67	0.80	1	24	28	360	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	13	середня		
Соснівське	110	16	8.1	(1)	5.0	10С3+ДЗ	67	0.90	1	23	28	420	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня		
Майданське	52	42	8.6		8.6	10С3+БП+ЯЛГ+ВЛЧ	67	0.80	1А	26	32	460	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня		
Майданське	51	28	2.2		2.2	9С31БП+ДЗ+ВЛЧ+ЯЛГ	67	0.90	1А	26	30	470	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня		
Майданське	51	1	2.0		2.0	10С3	66	0.80	1А	26	32	460	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня		
Майданське	49	10	1.7		1.7	9С31ГЗ	83	0.70	1	28	40	400	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	10	середня		
Майданське	115	11	23.0	(1)	6.0	10С3+БП+ДЗ	72	0.70	1	24	28	360	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	11	середня		
Майданське	112	14	29.5	(1)	7.0	10С3	70	0.70	1А	26	30	400	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	10	середня		
Смизке	17	11	5.9		5.9	8С31ДЗ1ГЗ+КЛГ	70	0.80	1А	26	32	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	35	9	слабка		
Смизке	17	33	5.0		5.0	10С3+ДЗ+КЛГ+ГЗ	80	0.70	1	25	32	380	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	30	8	слабка		
Смизке	17	36	1.7		1.7	8С31ДЗ1ГЗ+БП	67	0.80	1А	25	32	370	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	30	8	слабка		
Смизке	18	1	1.5		1.5	8С32ДЗ+КЛГ+ГЗ	69	0.70	1А	27	36	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	30	8	слабка		
Смизке	20	10	6.6		6.6	8С31ДЗ1ГЗ	66	0.80	1А	26	32	370	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	35	9	слабка		
Смизке	24	17	3.5		3.5	7С31ДЗ2ГЗ+БП	70	0.80	1А	28	36	340	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	30	9	слабка		
Смизке	24	19	4.0		4.0	8С31ДЗ1ГЗ+БП	70	0.70	1А	28	32	360	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	35	10	середня		
Смизке	42	3	6.6		6.6	8С31ДЗ1ГЗ	69	0.70	1А	27	32	330	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	30	9	слабка		
Смизке	67	2	7.0		7.0	8С31ДЗ1ГЗ	70	0.80	1	25	28	360	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	30	8	слабка		
Мартинівське	91	6	9.9	(2)	9.6	9С31ГЗ	68	0.70	1А	27	32	340	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	12	середня		
Мартинівське	106	25	21.5		21.5	9С31ДЗ+БП	68	0.80	1	23	28	370	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Мартинівське	128	8	12.0	(5)	6.0	10С3	59	0.80	1А	23	26	380	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	13	середня		
Мартинівське	128	25	27.0	(1)	2.5	10С3	57	0.80	1А	23	28	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Мартинівське	128	25	27.0	(2)	1.7	10С3	57	0.80	1А	23	28	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Мартинівське	128	25	27.0	(3)	1.3	10С3	57	0.80	1А	23	28	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	46	12	середня		
Мартинівське	132	1	7.4		7.4	10С3	57	0.80	1А	23	26	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня		
Мартинівське	130	15	14.0		14.0	10С3	58	0.70	1А	25	28	400	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	10	середня		
Мартинівське	101	1	7.0		7.0	10С3+БП	69	0.70	1	23	28	340	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	13	середня		
Бушанське	50	1	8.2		8.2	8С32ГЗ	67	0.70	1А	26	32	320	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	35	11	середня		
Бушанське	74	10	5.8		5.8	9С31ДЗ+ГЗ+ОС	68	0.70	1А	26	32	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	35	9	слабка		
Мостівське	32	4	1.4		1.4	6С32ЯЛГ2ВЛЧ+ГЗ+ОС	76	0.70	1	23	28	315	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	50	16	середня		
Мостівське	32	5	2.0		2.0	10С3+БП+ДЗ	79	0.75	1	26	28	410	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	10	середня		
Мостівське	33	19	0.9		0.9	4С32ДЗ3ГЗ1КЛГ	72	0.70	1А	25	30	240	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	40	17	середня		
Мостівське	42	17	1.0		1.0	8С32ОС+БП+ГЗ	67	0.70	1А	27	32	400	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	50	13	середня		
Мостівське	42	18	2.4		2.4	9С31ДЗ+ОС+БП	72	0.70	1А	26	32	350	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	50	14	середня		
Мостівське	39	23	3.8		3.8	3С33Г32ДЗ2БП+ЯЛГ	70	0.70	1А	27	36	255	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	40	16	середня		
Мостівське	34	3	2.6		2.6	10С3	73	0.80	1	22	26	250	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	20	середня		
Мостівське	36	3	13.0		13.0	10С3	59	0.70	1А	21	28	280	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	14	середня		
Мостівське	35	3	1.7		1.7	10С3	65	0.75	1	24	28	390	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	13	середня		
Крупецьке	30	8	31.1	(1)	12.0	10С3+ГЗ+ОС	69	0.80	1А	26	36	460	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	11	середня		
Крупецьке	30	8	31.1	(2)	15.0	10С3+ГЗ+ОС	69	0.80	1А	26	36	460	4	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	11	середня		
Новомалинське	6	57	12.6	(1)	8.8	10С3+БП+ВЛЧ	95	0.60	1	29	36	400	2	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня		
Новомалинське	6	21	1.0		1.0	10С3	80	0.70	1	27	28	420	2	ВСР	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогів осини	45	11	середня		

Новомалинське	21	13	7.4	7.4	10С3+БП+ВЛЧ	75	0.70	1А	27	32	420	2	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	21	14	4.2	4.2	6С3+БП	90	0.80	2	22	28	240	2	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогова оселя	45	19	середня	
Новомалинське	21	18	1.1	1.1	10С3+ВЛЧ	75	0.60	1А	28	32	380	2	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	11	середня	
Новомалинське	20	18	7.1	7.1	10С3+ДЗ+БП+ВЛЧ+ГЗ	70	0.70	1А	27	28	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	28	1	13.0	13.0	7С32БП1ДЗ+ОС	71	0.70	1А	26	28	330	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня	
Новомалинське	27	4	0.4	0.4	10С3+ДЗ+БП	70	0.70	1А	27	28	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	40	31	1.1	1.1	10С3+БП+ГЗ+ДЗ	75	0.70	1А	27	32	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	42	12	1.5	1.5	10С3+ДЗ+КЛГ	75	0.70	1А	27	28	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня	
Новомалинське	18	52	2.7	2.7	10С3+ДЗ+ОС	65	0.70	1А	25	28	380	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	26	9	8.8	(2) 8.5	10С3+ГЗ+КЛГ+ДЗ	65	0.70	1А	27	28	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	25	19	2.5	2.5	10С3+БП+ДЗ+ВЛЧ	75	0.70	1	26	28	400	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня	
Новомалинське	24	7	35.0	35.0	9С31БП+ВЛЧ+ОС	65	0.85	1А	26	28	450	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня	
Новомалинське	24	17	5.0	5.0	6С32ВЛЧ2БП-ДЗ-ОС-ЯЛС	63	0.85	1А	24	28	330	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня	
Новомалинське	29	4	5.5	5.5	9С31БП+ВЛЧ+ОС	75	0.70	1	26	32	370	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня	
Новомалинське	54	46	5.6	5.6	10С3+ДЗ+ГЗ	67	0.70	1А	27	32	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	54	48	5.7	5.7	8С31ДЗ1ГЗ+КЛГ+БП	66	0.70	1А	27	28	350	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	13	середня	
Новомалинське	55	7	3.1	(2) 2.1	10С3+ГЗ	85	0.60	1	28	32	380	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогова оселя	45	12	середня	
Новомалинське	78	1	8.0	8.0	9С31ГЗ	63	0.70	1А	24	28	290	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	16	середня	
Новомалинське	50	31	1.7	1.7	10С3+ГЗ	67	0.70	1	24	28	360	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	25	середня	
Новомалинське	79	15	3.3	3.3	10С3	52	0.60	2	16	20	180	3	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	21	середня	
Новомалинське	79	16	4.7	4.7	9С31БП+АКБ	51	0.60	1	19	24	210	3	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня	
Новомалинське	59	24	1.3	1.3	7С33ГЗ+МДС	80	0.70	1	26	32	330	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	14	середня	
Новомалинське	59	18	1.4	1.4	10С3+ГЗ	85	0.70	1	27	32	420	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	11	середня	
Новомалинське	62	23	3.8	3.8	9С31ГЗ	75	0.70	1А	27	32	380	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	12	середня	
Новомалинське	62	17	2.0	2.0	6С32ГЗ+БП	80	0.70	1	27	32	340	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	13	середня	
Новомалинське	49	22	0.6	0.6	10С3	66	0.80	1А	26	28	460	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	45	10	середня	
Новомалинське	63	16	3.3	(2) 1.7	9С31ГЗ	80	0.60	1	27	36	330	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	12	середня	
Верхівське	11	5	9.3	9.3	6С32ДЗ1БЗ1ГЗ	58	0.70	1А	25	32	300	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	30	10	середня	
Верхівське	35	35	3.4	3.4	6С32ГЗ2БП+КЛГ	54	0.60	1А	22	28	210	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	25	12	середня	
Верхівське	35	37	2.2	2.2	10С3	54	0.85	1А	24	28	440	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	25	6	слабка	
Верхівське	23	15	0.8	0.8	6С32ГЗ1БП1ДЗ+ЯЛС	65	0.60	1А	27	36	240	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогова оселя	40	17	середня	
Верхівське	47	1	1.7	1.7	10С3+ДЗ	66	0.70	1А	25	28	380	2	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	40	11	середня	
Радивилівське	115	8	5.3	5.3	10С3	80	0.70	2	23	32	350	4	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом	50	14	середня	
Мирогошанське	22	25	5.0	5.0	6С32ДЗ1АКБ1ГЗ+БКЛ	91	0.60	1	28	40	300	2	ВСП	стовбурові шкідники, вітровал, бурелом, ожогова оселя	30	10	середня	
Разом виявлено по підприємству:				421.1														
В тому числі:				0.0	відпад	слабка	середня	сильна										
				421.1														
Шкідники				421.1	відпад	слабка	середня	сильна										
стовбурові шкідники				421.1		46.6	374.5											
						46.6	374.5											
					відпад	слабка	середня	сильна										
Хвороби																		
стовбурова гниль																		
					відпад	слабка	середня	сильна										
Інші причини																		
вітровал, бурелом																		
Захарячість																		

Лісопатологічна характеристика:

Основною причиною всихання хвойних насаджень є ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях, до складу яких входить сосна звичайна, наявні дерева: дуже ослаблені (III – категорія стану), всихаючі (IV – категорія стану) та сухостійних (VI – категорія стану), уражені та відпрацьовані стовбуровими шкідниками.

Заселеність дерев сосни звичайної, стовбуровими шкідниками, визначається за їх типовими ознаками. У зоні товстої кори (нижня частина стовбура) виявлені пошкодження (при відлученні відмерлої кори, чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо), які наносить шкідник під час заселення імаго та живлення личинок шести зубчастого короїда-стенографа *ips sexdentatus* (поверхня стовбура в районі поселення зайнята ходами повністю).

На лісовій підстилці відмічено наявність опалих пагонів з ознаками заселення сосновими лубоїдами з родини *Tomicus* (представники – малий сосновий лубоїд *Tomicus minor* та великий сосновий лубоїд *Tomicus piniperda*). Опалі пагони світло зеленого або жовтуватого кольору; мають характерні місця занурення дорослих особин до гілок. У нижній частині стовбура деревостанів V та VI категорій санітарного стану

відмічено типові пошкодження тканин стовбура, які наносять ксилофаги з групи деструкторів – Вусачі *Gerambycidae* та Златки *Buprestidae*.

Додатково оцінюючі (окомірно у відсотках) стан крон та стовбурів, кількість сухих гілок та опалих пагонів, можна сказати про ймовірне заселення стовбуровими шкідниками дерев III – категорії санітарного стану.

У відповідності до п. 17 СПЛУ, під час відбору свіжозаселених стовбуровими шкідниками дерев для рубки, враховується загальний стан таких дерев. Свіжозаселені комахами-камбіофагами дерева підлягають першочерговому вилученню із деревостанів.

В ході лісопатологічного обстеження спостерігається, що насадження є частково пошкодженні в наслідок – стихійного лиха (сильних поривчастих вітрів, вітровалу та бурелому), що пройшли на території Дубенського надлісництва, в 2024-2025 роках.

У насадженнях Дубенського надлісництва виявлено дерева, пошкоджені сніголомами – із зламаними вершинами та гілками, тріщинами на стовбурах та механічними ушкодженнями. Такі дерева втратили стійкість і підлягають ВСП.

Вітровалом та буреломом пошкодженні, як хвойні так і листяні породи.

В насадженнях, що обстежуються спостерігається значна частина дерев різних порід зі зламаними навіл стовбурами і обламаними кронами (з відхиленням стовбура більш ніж на 30 градусів від вертикальної осі) та хмизу за рахунок чого створюється велика захаращеність.

У відповідності до п. 16 СПЛУ, у насадженнях, пошкоджених вітром і внаслідок аварій та стихійного лиха, в першу чергу для рубки призначаються дерева з поваленими чи зламаними стовбурами.

В обстежених насадженнях, спостерігається наявність дерев (осики, берези повислої та сосни звичайної) із плодовими тілами на висоті від 2 до 7 м. Частина дерев перестійна та вражена несправжнім трутовиком (*Phellinus robustus*), *Inonotus dryophilus* (Bekr.) Murr. сосною губкою *Phellinuspinii*, справжнім трутовиком (березова губка) *Fomes fomentarius*. Хвороби викликають строкату гниль стовбура. Характер ураження – груповий.

Виявлено поодинокі ураження листяних насаджень стовбуровими гнилями, до складу яких входять дерева: берези, осики, вільхи та граба. Значна частина дерев, що відносяться до IV категорії санітарного стану з ознаками загнивання кореневої системи, наявні значні розтріскування в комлевій частині стовбура, що формують собою великі поздовжні язви з бурою та іржисто-бурою гниллю.

В листяних насадженнях вільхи та берези, відмічається що дерева IV-VI категорій санітарного стану мають ознаки заселення та відпрацювання ксилофагами з родин Вусачів *Gerambycidae* та Златок *Buprestidae* (під корою присутні типові личинкові ходи, на стовбурі - вилітні отвори імаго). Гниття деревини починається з периферії, поширюється в серцевинну частину.

Є ураження насаджень, опеньком осіннім, викликаючи кореневу гниль, яка поступово розширюється осередками, призводить до всихання дерев, їхньої загибелі та гниття деревини. Характерні ураження м'якої некротичної тканини біля коренів, білий міцелій під корою, темні ризоморфи (струноподібні утворення) в ґрунті та плодоношення на уражених місцях.

Під час обстеження було оглянуто кореневу систему дерев осики, берези та вільхи та встановлено, що дерева уражені комлевою гниллю, внаслідок чого камбій в зоні тонкої кори темно-бурого кольору, а заболонь частково вкрита плямами поперечної гнилі. В результаті дерева пускають водяні пагони та суховершинять.

Також відмічається, що наявні дерева, які не відносяться до жодної з категорій технічної придатності, тобто в насадженнях накопичується неліквідна деревина.

Насадження швидко втрачають свої лісогосподарські та захисні властивості. В насадженнях швидкими темпами проходить накопичення низькосортної деревини. Санітарний стан даних насаджень визнано незадовільним.

У Новомалинському лісництві в квартал 28 виділ 1 знаходяться рослини, що занесені до Червоної книги України: коручка широколиста, покриття 1%, лілія лісова, покриття 1%, розхідник волосистий, покриття 1%, розміщення рівномірно-випадкове. Зважаючи на їхній природоохоронний статус, лісогосподарські заходи слід проводити в осінньо-зимовий період після закінчення періоду вегетації.

Також у Новомалинському лісництві в кв.24 вид.17 знаходилось поселення чорного лелеки, що було відмічено в матеріалах лісовпорядкування 2009 року., а згідно експертного висновку №70 від 03.07.2024 року в якому вказано що гніздо не використовується птахами для виведення потомства впродовж трьох років і охоронну ділянку можна зняти.

Висновки та пропозиції:

1. Лісопатологічне обстеження насаджень проведено по Дубенському надлісництву на загальній площі – 421,1 гектара, зокрема:

- Смизьке лісництво – 41,8 га;
- Мартинівське лісництво – 71,0 га;
- Любомирське лісництво – 14,6 га;
- Соснівське лісництво – 22,0 га;
- Майданське лісництво – 27,5 га;
- Мирогощанське лісництво – 5,0 га;
- Верхівське лісництво – 17,4 га;
- Мостівське лісництво – 28,8 га;
- Новомалинське лісництво – 146,7 га;
- Бушанське лісництво – 14,0 га;
- Крупецьке лісництво – 27,0 га;
- Радивилівське лісництво – 5,3 га;

Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників.

2. Для наведення належного санітарного стану лісів, збереження стійкості насаджень, запобігання розвитку патологічних процесів, зменшення шкоди у лісах Дубенського надлісництва, що завдається шкідниками, хворобами та стихійними лихами, з метою оздоровлення насаджень у максимально стислі строки, за умови недопущення негативного впливу на навколишнє природне середовище, рекомендовано провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме: вибіркові санітарні рубки на площі – **421,1** гектара.

3. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів провести в 2026 році дотримуючись максимально стислих термінів. При проведенні заходів з поліпшення санітарного стану лісів передбачити застосування методів та технологій, що передбачають запобігання негативному впливу на стан навколишнього середовища.

4. Рубки провести згідно СПЛУ, термінів та норм передбачених цими правилами.

5. В осередках стовбурних шкідників, вітровалів та буреломів, заготовлену деревину вивозити в максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

6. Осередки стовбурових шкідників та стовбурових гнилей, які зафіксовані під час лісопатологічного обстеження підлягають моніторингу санітарного стану насаджень державною лісовою охороною Дубенського надлісництва, та у разі не зафіксованого осередку вторинних шкідників на обліку підприємства вони підлягають обов'язковій фіксації.

7. Державній лісовій охороні Дубенського надлісництва вести постійний нагляд за суміжними насадженнями. При виявленні осередків шкідників та хвороб лісу, в найкоротші термін проектувати заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Осередки шкідників та хвороб лісу, виявлені лісопатологічним обстеженням, поставити на облік, згідно з лісопатологічним журналом.

8. Спеціалістам Дубенського надлісництва, при виявленні червонокнижних рослин та тварин, діяти згідно з чинним законодавством.

Акт складено в 4-х примірниках:

- 1-й: філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»;
- 2-й: Дубенському надлісництву;
- 3-й: Північно-Західному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;
- 4-й: філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України";

Акт підписали:

Завідувач сектору моніторингу
стану лісових насаджень
філії «Рівнелісозахист»
ДСЛП «Київлісозахист»

Михайло ЛЕГКОБИТ

Провідний інженер-лісопатолог
сектору моніторингу
стану лісових насаджень
філії «Рівнелісозахист»
ДСЛП «Київлісозахист»

Руслан МАЦЕЛИК

Начальник відділу мисливського господарства,
охорони та захисту лісів Північно-Західного
міжрегіонального управління лісового
та мисливського господарства

Володимир КАСЯНЧУК

Помічник начальника
Дубенського надлісництва
філії «Поліський лісовий офіс»

Олександр ЦЕЛЮХ

Провідний інженер охорони
та захисту лісу філії "Поліський лісовий офіс",
ДП "Ліси України"

Юрій БОНЯК

Інженер охорони
та захисту лісу філії «Поліський лісовий офіс»,
ДП "Ліси України"

Ігор СЕМЕНЧУК

Лісничий Соснівського лісництва
В.о. лісничого Смизького лісництва
Лісничий Бушанського лісництва
Лісничий Мартинівського лісництва
Лісничий Любомирського лісництва
В.о. лісничий Майданського лісництва
Лісничий Мирогощанського лісництва
Лісничий Верхівського лісництва
Лісничий Новомалинського лісництва
Лісничий Мостівського лісництва
Лісничий Круапцького лісництва
В.о. лісничого Радивилівського лісництва

Василь ОСТАПЧУК
Віталій БОНДАРЧУК
Роман КЛЕК
Віталій БОНДАРЧУК
Василь ПЕТРОНЮК
Василь ПЕТРОНЮК
Андрій ЛІЩИНА
Олег ЄМЕЛЬЯНОВ
Сергій КРИКАВСЬКИЙ
Олександр СВИРИДЮК
Олександр МАТЮШОК
Андрій ГРИЦАЙЧУК